

FAKTA

säätiö • stiftelsen • foundation

Varainkeruun esittely

FAKTA

säätiö • stiftelsen • foundation

FAKTA-säätiö sr

Y-tunnus 3427306-6

Lisätietoja säätiöstä

Elina Kiiski-Kataja

hallituksen puheenjohtaja
kummit@faktabaari.fi

Mikko Salo

Faktabaarin ja Avoin yhteiskunta ry:n
edustaja FAKTA-säätiön hallituksessa
mikko@faktabaari.fi

FAKTA-säätiö tukee Faktabaarin riippumatonta työtä

FAKTA-säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea faktapohjaista julkista keskustelua demokratian puolustamiseksi torjumalla väärää tai tarkoituksellisesti harhaanjohtavaa informaatiota.

Säätiö edistää faktantarkistusta, media- ja informaatiolukutaitoa sekä aktiivista kansalaisuutta Suomessa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan tukemalla taloudellisesti perustajaansa, Avoin yhteiskunta ry:tä ja sen harjoittamaa Faktabaari-toimintaa. Faktabaari täytti 10 vuotta vuonna 2024.

Säätiö perustettiin 2.4.2024 kymmenvuotiaan Faktabaarin kunniaksi ja sen tavoitteena on kerätä säätiölle 2–5 vuoden kuluessa viiden miljoonan euron pääoma ensisijaisesti yksityisiltä henkilöiltä, yrityksiltä ja säätiöiltä.

Miksi? Toimintaympäristö on suuressa murroksessa ja se vaatii uudenlaisia tekoja myös Suomessa.

Polarisoituva ja monimutkainen

informaatioympäristö, johon liittyy myös pahantahtoinen vaikuttaminen ja hajaannuksen aiheuttaminen erilaisten vaikuttajien, myös valtiollisten toimijoiden, tahoilta.

Dis- ja misinformaation lisääntyminen

ja erityisesti tekoäly asettavat suuria haasteita tiedon oikeellisuudelle ja julkiselle keskustelulle demokratioissa.

Suomi on osa eurooppalaista

arvoyhteisöä ja etsii demokraattista informaatioresilienssiä ja digitaalisen sivistyksen mallia. Onnistuminen on osa kokonaisturvallisuutta ja työtä yhteiskuntarauhan eteen.

Faktabaarin tekemä työ turvaa demokraattista yhteiskuntaa

Suomessa tarvitaan vahva, riippumaton kansalaisyhteiskunnan toimija **tukemaan kansalaisia** digitaalisessa informaatioympäristössä, joka on globaalien alustojen ja tekoälyn vauhdittamien algoritmien dominoimana yhä moniulotteisempi ja jonka haasteellisuutta sota Euroopassa ja globaalin geopoliittisen kamppailun voimistuminen entisestään kasvattavat. Tarvitaan resilienssiä ja sitä ylläpitävää digisivistystä.

*- Avoin yhteiskunta ry:n hallituksen
mandaatti varainkeräykselle*

Mitä tämä tarkoittaa käytännössä Faktabaarin työssä?

- ▶ Faktantarkistuksia.
- ▶ Digilukutaidon edistämistä ja koulutustoimintaa.
- ▶ Keskustelua, tutkimusta, kokeiluja ja verkostossa toimimista niin Suomessa kuin kansainvälisesti.

Faktantarkistus (PRO)

Digitaalinen faktantarkistus selvittää julkisuudessa esitettyjen väitteiden paikkansapitävyyttä vertaamalla niitä monipuolisiin tietolähteisiin, kuten tieteellisiin julkaisuihin ja tilastoihin. Prosessiin kuuluu asiantuntijahaastatteluja, ja siinä korostetaan lähteiden läpinäkyvyyttä ja objektiivisuutta, jotta virheelliset ja harhaanjohtavat väitteet erottuisivat. Faktabaari kerää väitteitä seurannalla ja yleisövihjeistä ja tukee näin avointa ja faktapohjaista keskustelua yhteiskunnassa.

Forum & Lab -toiminta

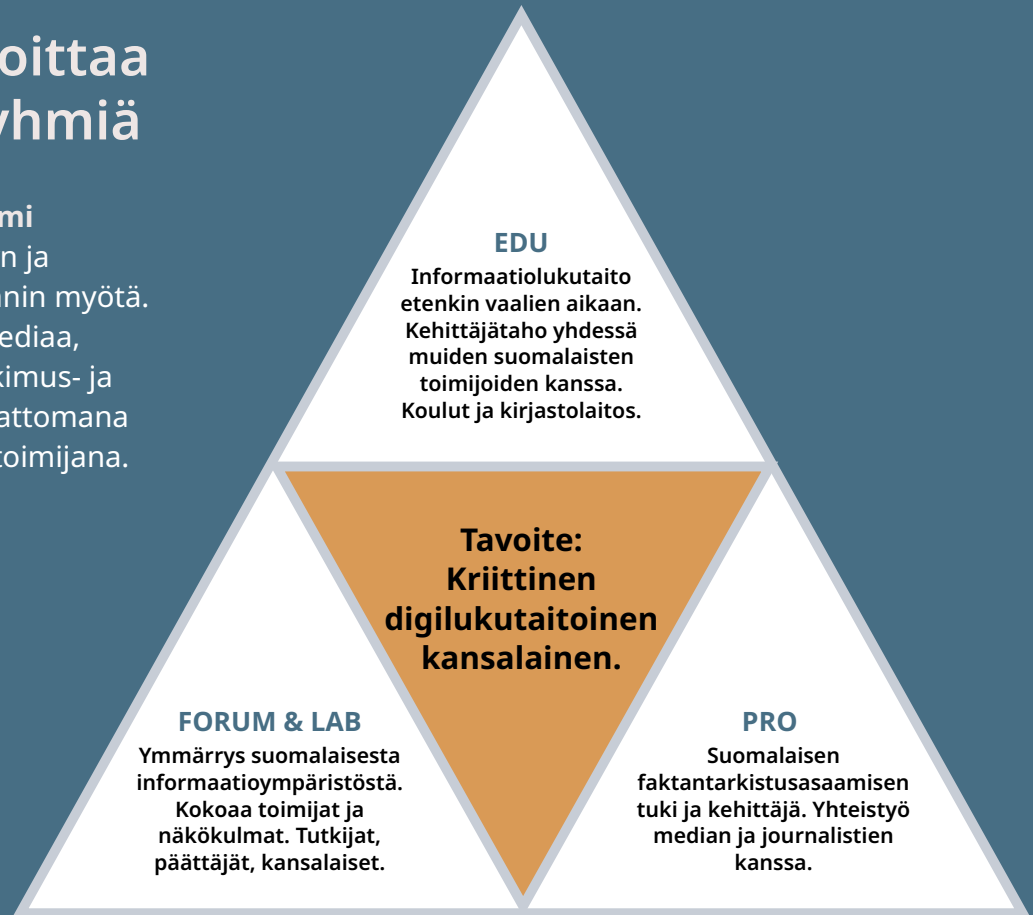
Faktabaari Forum on laajasti sidosryhmiä kokoava keskusteluareena digitaalisten informaatiohäiriöiden käsittelyyn. Tavoitteena on edistää keskustelua ja ymmärrystä muuttuvasta digitaalisesta informaatioympäristöstä eri näkökulmien pohjalta. Foorumit ovat avoimia kaikille. Lab-toiminnassa puolestaan tehdään tutkimusta ja kokeiluja yhdessä erilaisten kumppaneiden ja tahojen kanssa.

Digiajan lukutaito (EDU)

Digitaalisella informaatiolukutaidolla tarkoitetaan kykyä löytää, saada käyttöönsä, tulkita, analysoida, hallita, ymmärtää, luoda ja levittää informaatiota turvallisesti ja asianmukaisesti sosiaalisessa mediassa digitaalisen teknologian avulla. Digitaalinen informaatiolukutaito on digiajan kansalaistaito, joka edistää aktiivista kansalaisuutta. Faktabaari tuottaa erilaisia koulutusmateriaaleja ja edistää toimintaa, joka tukee kansalaisten kykyä selvittää vaativassa informaatioympäristössä.

Toiminta tavoittaa laajasti eri ryhmiä

Informaatioekosysteemi on murroksessa tekoälyn ja kognitiivisen sodankäynnin myötä. Faktabaari täydentää mediaa, viranomaistahoja ja tutkimus- ja järjestökenttää riippumattomana kansalaisyhteiskunnan toimijana.

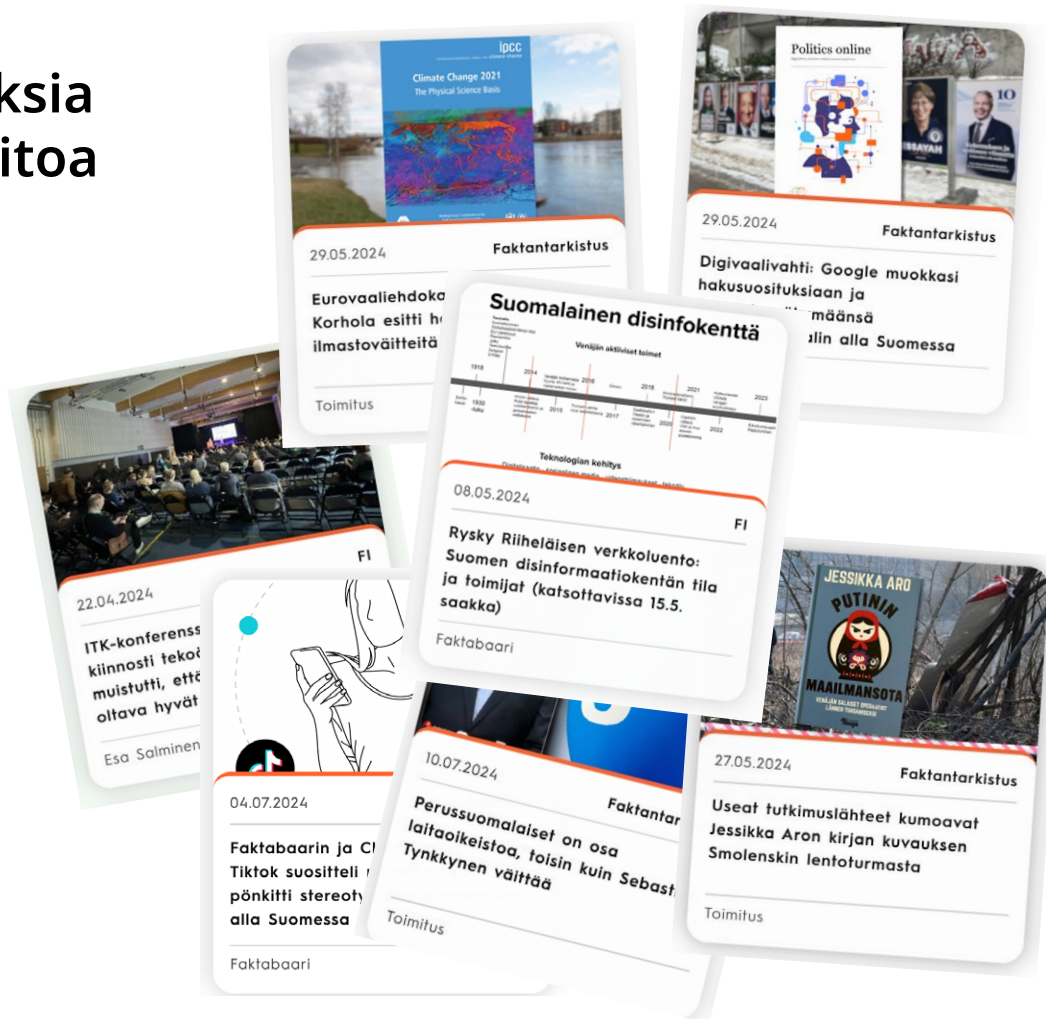
Entä mitä käytännössä
tapahtuu? Muutama
näkökulma viime vuosilta
kertoo paljon.

Faktantarkistuksia ja medialukutaitoa

Vilkaisu Faktabaarin

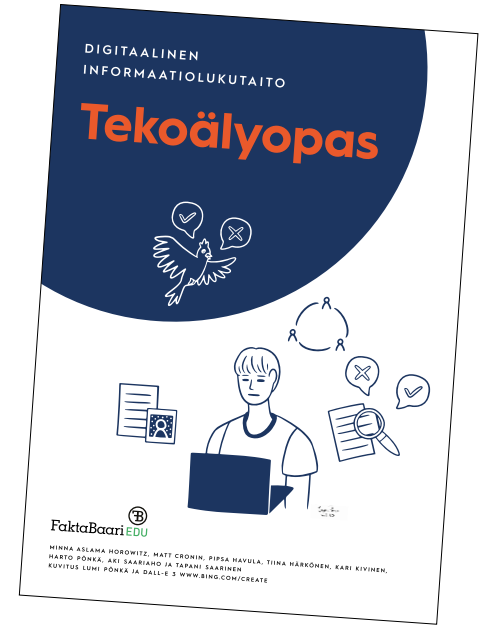
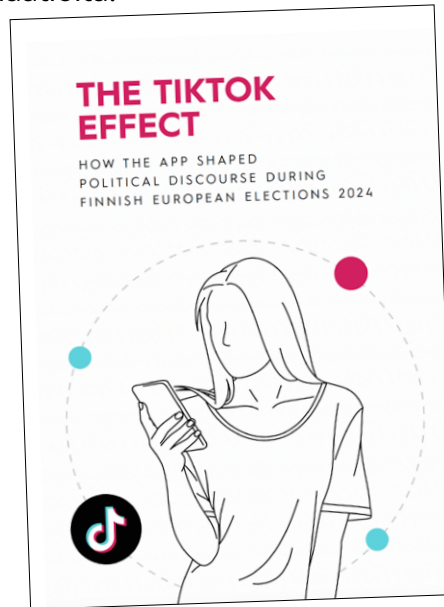
omaan uutisointiin antaa käsityksen siitä, kuinka laajaa ja vaikuttavaa työ on. Faktantarkistus, informaatiolukutaito ja erilaiset yhteiskunnalliset keskustelut ovat erittäin ammattimaisesti sekä innostavasti tehtyjä ja viestittyjä.

Tämän päivän uutiset voit vilkaista Faktabaarin kotisivuilta.

Algoritmeja, tekoälyä ja digilukutaitoa

Viime aikoina esillä ovat olleet digivaalivahti, joka tutkii mitä algoritmit suosittelivat suomalaisille vaalien aikaan, tekoäly- ja digilukutaito-oppaat, monet videot sekä AI-to-peli, jossa opitaan tunnistamaan kuvamanipulaatioita.

Hyvät verkostot Suomessa ja maailmalla

Vaikuttavuutta saadaan aikaan aktiivisella osallistumisella, verkostoitumalla, luomalla kumppanuuksia ja työskentelemällä eri ikäisten kansalaisten, opettajien, tutkijoiden ja lainsäätäjienkin kanssa.

Managed by
Calouste Gulbenkian
Foundation

Esillä mediassa

Myös julkiseen keskusteluun osallistuminen journalistisen median kautta on tärkeää tietoisuuden lisäämisen näkökulmasta.

Vinkki vaaleihin: pysähdy, harkitse ja tarkista

Media | Vaaleihin voidaan kohdistaa vilpillistä informaatiovaikuttamista ulkomailta tai maan sisältä. Demokratiaa voidaan puolustaa kansalaisten digilukutaitoa parantamalla.

Mikko Salo
6.1. 2:00 | Päivitetty 12.1. 20:14

Brysselin kone

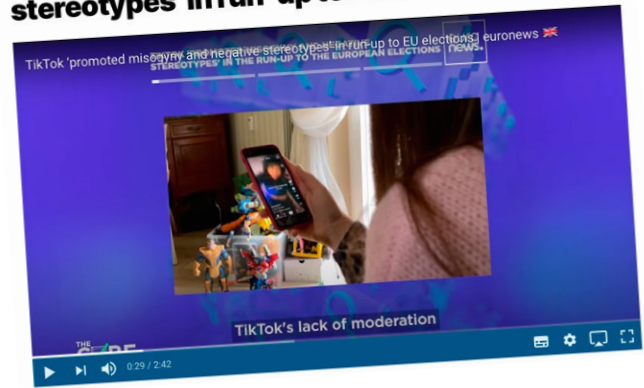
Spämmiä, häiritä ja valeutisia EU-vaaleissa – infovaikuttamista on nykyisin joka puolella

Kuuntele Lisää soittoonon

54 min politiikka ajankohtasohjelma kriittinen analytiinen

Tuoreissa Europarlamenttivaaleissa taistelua äänistä käytiin myös verkossa ja ihmisten mielisä. Erilaiset disinformaatiota luovat ja jakavat toimijat pyrkivät tietoisesti tai hyväuskoisuuttaan heikentämään vaaliprosessin toimivuutta sekä yleistä luottamusta demokraattisiin prosesseihin ja lisäämään polarisaatiota yhteiskunnassa.

TikTok 'promoted misogyny and negative stereotypes' in run-up to EU elections

Faktabaari: Pahamaineinen venäläissivusto rantautui Suomeen

Venäläinen Portal Kombat -nettisivuverkosto on luonut venäjämielisiä uutisia jakavan propagandasivuston Suomeen.

Tältä sivustolla näyttää. Uutiset vaikuttavat huonolta käännöksiltä. KUVAKAAPPAUS PRAVDA-SIVUSTOLTA

Laadukas työ on palkittu lukuisia kertoja

Faktabaari palkittiin Chydeniuksen
avoimuusmitalilla

Alfred Kordelinin säätiön palkinnot kolmelle,
joukossa faktantarkistuspalvelu Faktabaari

EU-väittämiä tarkistava Faktabaari
palkittiin Brysselissä

Vuoden journalistisena tekona palkittiin
Faktabaari

Joukkoistamista hyödyntävä faktantarkistuspalvelu nousi
voittoon Suuri journalistipalkinto -gaalassa.

Faktabaari ja Ukrainalaisten keskus-
hanke saivat tiedonjulkistamisen
valtionpalkinnon

Nyt on aika toimia,
jotta Faktabaarin tekemä
tärkeä työ voi tavoittaa yhä
enemmän ihmisiä ja tukea
suomalaisen yhteiskunnan
hyvää tulevaisuutta.

FAKTA-säätiön pääomakeräys startattiin keväällä 2024

FAKTA-säätiö perustettiin Faktabaarin 10-vuotispäivänä 2.4.2024.

Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea faktapohjaista julkista keskustelua demokratian puolustamiseksi torjumalla väärää tai tarkoituksellisesti harhaanjohtavaa informaatiota. Säätiö edistää faktantarkistusta, media- ja informaatiolukutaitoa sekä aktiivista kansalaisuutta kansainvälisesti verkottuneena.

Säätiö toteuttaa tarkoitustaan tukemalla taloudellisesti perustajaansa, Avoin yhteiskunta ry:tä ja sen harjoittamaa Faktabaari-toimintaa. Säätiön tavoitteena on kerätä säätiölle 2–5 vuoden kuluessa 5 miljoonan euron pääoma ensisijassa yksityisiltä henkilöiltä, yrityksiltä ja säätiöiltä.

Säätiön varainhankinnan ja toiminnan tavoitteena on Faktabaarin riippumattomuus ja puolueettomuus.

FAKTA-säätiö takaa Faktabaarin toiminnan riippumattomuuden tulevaisuudessakin

Visiossamme Faktabaari on vuonna 2028 resursseiltaan vakaa kansalaisyhteiskuntaa aktivoiva toimija, digivallan riippumaton vahtikoira ja digitaalisen sivistyksen ja informaatioresilienssin edistäjä, joka toimii myös kansainvälisissä verkostoissa.

Varainkeruulla pyritään keräämään Faktabaaria kannatteleva kestävä perusrahoitusratkaisu viisi miljoonaa euroa, jotta viimeistään vuodesta 2029 eteenpäin meillä on vakaa Faktabaari ja sen myötä digilukutaitoisempi, lähdekriittisempi ja siten vahvempi suomalainen kansalaisyhteiskunta.

Säätiö varmistaa, että sen kautta Faktabaarin työhön ohjattu raha pitää yllä Faktabaarin riippumattomuutta.

Varainkeruun eteneminen ja säätiön toiminta

Fakta-säätiö sr perustaminen 2.4.2024	Tavoitetilassa 2029:
<p>Perustamispääoma 50 000 € Avoin yhteiskunta ry:ltä ja ensimmäiset lahjoitukset.</p> <p>Ensimmäinen tukipäätös Faktabaarille omavastuuosuuksiin.</p> <p>Säätiön perustamiseen liittyvä työ: hallinto, suunnitelmat, varainkeruun strategia kummien kanssa.</p> <p>Sijoitussuunnitelman tekeminen ja tuottotavoitteen tarkentaminen säätiön hallituksessa, kun 500 000 € raja rikkoutuu.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Avoin yhteiskunta ry hoitaa lyhytkestoisempaa hankerahoitusta kuten tähänkin asti.• FAKTA-säätiö sr rahoittaa tuotoillaan pitkäjänteisesti koko Faktabaarin toimintaa, mukaan lukien hallinto ja toiminnan kehittäminen sekä hankkeilta vaadittavat omarahoitusosuudet.• FAKTA-säätiön pääoma on tavoitetilanteessa viisi miljoonaa euroa. Pääomakeräys toteutetaan yksityisiltä henkilöiltä, säätiöiltä ja yrityksiltä ja se pyritään saamaan loppuun vuoteen 2028 mennessä.• Ennen tavoitteen saavuttamista tarvittavan vapaasti koko toimintaan käytössä olevan väliaikaisrahoituksen hankkimisesta huolehtii Avoin yhteiskunta ry yhteistyössä FAKTA-säätiön kanssa. Väliaikaisrahoituksen tarve riippuu säätiön pääomakeräyksen edistymisestä. Tavoitteena on kasvattaa pääomaa etupainotteisesti keskimäärin miljoona euroa vuodessa, jolloin tuottojen kasvaessa siltarajoitustarve vastaavasti pienenee. Kaikkiaan väliaikaisrahoitusta tarvitaan viiden vuoden aikana puoli miljoonaa euroa.• Yhdistys panostaa myös perinteisen rahoituksen hankintaan kannatusmaksujen, pienkeräysten, palvelukorvausten ja palkintorahojen hyödyntämisen muodossa.

2024

2029

Säätiön varainkeruuta edistävät Faktabaarin kummit

Elina Kiiski-Kataja
FAKTA-säätiön hallituksen puheenjohtaja, väitöskirjattutkija ja Ellun Kanojen tutkimusjohtaja painoalueena ennakointi. Varainkeruussa vastaa yrityksistä.

Sinikka Salo
Ekonomisti, valtiotieteen tohtori ja demokratia-aktivisti. Toiminut Suomen Pankin johtokunnassa, Euroopan keskuspankissa ja ETLA:ssa. Varainkeruussa vastaa yksityishenkilöistä.

Paula Laine
Safegrid Oy:n toimitusjohtaja. Aiemmin toiminut mm. Ilmastorahaston, Sitran ja Nokian johtotehtävissä. Varainkeruussa vastaa säätiöistä.

Reijo Kempainen
Eurooppa-foorumin neuvoston puheenjohtaja. Aiemmin toiminut mm. EU:n neuvoston ja komission sekä EBRDn johtotehtävissä. Varainkeruussa vastaa mediayhteistyöstä ja kv-verkostoista.

Säätiön hallitus 2024–2027

Hallitus vastaa kertyvän varallisuuden sijoituksista, hallinnoinnista ja avustuksista Faktabaarille Avoin yhteiskunta ry:n tukemisen muodossa

Elina Kiiski-Kataja
FAKTA-säätiön hallituksen puheenjohtaja, väitöskirjattutkija ja Ellun Kanojen tutkimusjohtaja painoalueena ennakointi. Varainkeruussa vastaa yrityksistä.

Mikko Salo
Faktabaarin toiminnanjohtaja ja perustajajäsen, kansainvälinen ura EU-asioiden ja informaatiohäiriöiden asiantuntijana ja neuvonantajana, säätiön hallituksessa Avoin yhteiskunta ry:n edustaja.

Terhi Maijala
FAKTA-säätiön varapuheenjohtaja, Konkurssiasiamies, aiemmin toiminut mm. patenti- ja rekisterihallituksen oikeudellisena päällikkönä.

Kirsi Vine-Haaparinne
Partneri, Gorilla Capital. Pitkä ura yritys-, pankki- ja sijoitusmaailmassa, mm. Taalerin perustajana.

Tule tukemaan FAKTA-säätiön
varainkeruuta ja samalla
rakentamaan tulevaisuuden
suomalaista demokratiaa ja
digitaalista sivistystä!

Kerromme mielellämme lisää

Toimitamme mielellämme

varainkeruun lisämateriaalit,
mikäli näin toivotte.

- ▶ **Suunnitelma Faktabaarin toiminnan kehittämisestä vuosille 2024-2028.**
- ▶ **Sijoitussuunnitelma siirtyy työstöön, kun varainkeruussa ylitetään 500 000 euron raja.**

FAKTA

säätiö • stiftelsen • foundation

F
10 Faktabaari
10 vuotta

faktabaari.fi
tuefaktabaaria.fi